

احكام عدليه

ΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΗΤΟΙ

ΑΣΤΥΚΟΣ ΚΩΔΗΞ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

ΚΑΙ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΙΘΥΝΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΑΔΕΙΑ: ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ, ΕΡΜΗΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.

—•••••—

ΒΙΒΛΙΟΝ Η΄.

(کتاب الغصب)

ΠΕΡΙ ΣΦΕΤΕΡΙΣΜΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1873.

ΤΥΠΟΙΣ Ι. Α. ΒΡΕΤΟΥ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ

ΤΟΥ ΟΙΚΤΙΡΜΟΝΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΘΕΟΥ.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΝ.

ΕΝΕΡΓΕΙΣΘΩ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Η΄.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΣΦΕΤΕΡΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΦΘΟΡΑΣ.

(Σύγκειται ἐξ ἑνὸς προλόγου καὶ δύο τίτλων).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΟΙ.

Ἄρθρ. 881ον. **عصب** Γάσπ = Ἄρπαγή, σφετερισμός ἢ παράνο-
μος κατακράτησις (usurpation)· εἶναι τὸ λαμβάνειν καὶ οἰκιο-
ποιεῖσθαι ἀλλότριον πρᾶγμα ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ κυρίου αὐτοῦ·
καὶ ὁ μὲν λαμβάνων τὸ πρᾶγμα καλεῖται **عصب** γασπή, σφετεριστής,
ἄρπαξ, τὸ δὲ πρᾶγμα **عصب** μαγσούπι, σφετερισμένον, ἄρπαγὲν, καὶ
ὁ κύριος αὐτοῦ **عصب** μαγσούπου, μαγσούπου μίνχ, ὁ παρ' οὗ ἠρπάγη.

Ἄρθρ. 882ον. **عقبات** Κάημεν κηιμέτ = Ἡ ἐπὶ τῶ ἴστασθαι
ἀξία· εἶναι ἡ ἀξία τῶν κτιρίων καὶ τῶν δένδρων καθ' ὅσον εὐρίσκον-
ται σῶα ἐν τῇ θέσει των. Ἡ ἀξία αὕτη εὐρίσκεται κατὰ τὸν ἐξῆς
τρόπον: Ἐκτιμᾶται πρῶτον ἡ γῆ μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς οἰκοδομῶν ἢ
δένδρων· ἔπειτα ἐκτιμᾶται ἰδιαίτερως ἡ γῆ, ψιλῆ ὑποτιθεμένη, δη-
λαδὴ ἄνευ οἰκοδομῶν ἢ δένδρων· ἐκ τῆς πρώτης ἀξίας ἀφαιρεῖται ἡ
δευτέρα καὶ τὸ ὑπόλοιπον εἶναι ἡ ἐπὶ τῶ ἴστασθαι ἀξία τῆς οἰκο-
δομῆς ἢ τῶν δένδρων.

Ἄρθρ. 883ον. مبنياقيمت Μεπνίγεν κηιμέτ=Ἡ ἀξία τῶν οἰκοδομῶν εὐριπκομένων σώων καὶ ἀβλαβῶν ἐν τῇ θέσει αὐτῶν· ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν μετὰ τοῦ προηγουμένου, ἀλλ' εἶναι ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 884ον. مقلوعاقيمت Μακλούαν κηιμέτ=Εἶναι ἡ ἀξία τῆς ὕλης τῆς κατεδαφισθείσης οἰκοδομῆς καὶ τῶν ξύλων τοῦ ἐκριζωθέντος δένδρου.

Ἄρθρ. 885ον. مستحق القلع والاروق قيمت Μουστάχακκ οὐλ κάλ' ὀλαράκ κηιμέτ=Εἶναι ἡ ἀξία τῆς ὕλης τῆς κατεδαφισθείσης οἰκοδομῆς ἢ τῶν ξύλων τοῦ ἐκριζωθέντος δένδρου, ἢ ὑπολειπομένη μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς κατεδαφίσεως ἢ τῆς ἐκριζώσεως.

Ἄρθρ. 886ον. نقصان ارض نوکسانی یرز=Εἶναι ἡ διαφορὰ, ἣτις ὑφίσταται μετὰξὺ τοῦ μισθώματος, ὅπερ ἀξιίζει ἀγρός τις πρὶν σπαρῆ καὶ ἐκεῖνου ὅπερ ἀξιίζει ἀφοῦ σπαρῆ.

Ἄρθρ. 887ον. مباشرة اتلاف Μούπασέρετεν ἰτλάφ=Τὸ εἶναι τινὰ αὐτουργὸν τῆς φθορᾶς πράγματός τινος· ὁ προξενῶν τὴν φθορὰν αὐτοπροσώπως καλεῖται فاعل مباشر φάηλι μούπασίρ, αὐτουργός.

Ἄρθρ. 888ον. تسببا اتلاف Τεσεππούπεν ἰτλάφ=Τὸ γίνεσθαι αἷτιον τῆς φθορᾶς πράγματός τινος· τὸ ἐκτελεῖν ἐπὶ τινος πράγματος πράξιν τινὰ, ἣς ἄμεσος καὶ ἀναπόδραστος συνέπεια εἶναι ἡ φθορὰ ἐτέρου πράγματος· ὁ πράττων τὴν πράξιν ταύτην καλεῖται مسبب μούτεσεππίπ, αἷτιος τῆς φθορᾶς.

Οἶον, ἄμεσος καὶ ἀναπόδραστος συνέπεια τῆς ἐκκοπῆς τοῦ σχοινίου, ἐξ οὗ κρέμαται λύχνος τις, εἶναι ἡ πτώσις καὶ θραύσις τοῦ λύχνου· ὁ κόψας λοιπὸν τὸ σχοινίον γίνεται τῆς μὲν φθορᾶς αὐτοῦ αὐτουργός, τῆς δὲ τοῦ λύχνου αἷτιος.

Ἐπίσης σχίζων τις ἄσκον πλήρη ἐλαίου γίνεται αὐτουργός μὲν τῆς φθορᾶς τοῦ ἀσκού, αἷτιος δὲ καὶ τοῦ χυθέντος ἐλαίου.

Ἄρθρ. 889ον. تقدم टेकाद्धूम=Προφώνησις ἢ προειδοποίησις· εἶναι τὸ ἐφιστᾶν ἐκ τῶν προτέρων τὴν προσοχὴν τινος πρὸς πρόληψιν τῆς ἐνδεχομένης βλάβης.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

(ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΣΦΕΤΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΔΙΑΙΡΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΦΕΤΕΡΙΣΜΟΥ.

Ἄρθρ. 890ον. Ἐὰν τὸ ἀρπαγὲν πρᾶγμα σώζηται αὐτούσιον, ἀποδίδεται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ τόπου ἔνθα διεπράχθη ἡ ἀρπαγή. Ἐὰν δὲ ὁ κύριος τοῦ πράγματος ἀπαντήσῃ ἐν ἐτέρᾳ πόλει τὸν ἀρπαγα φέροντα μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἀρπαγὲν, δύναται, ἐὰν θέλῃ, νὰ ἀπαιτήσῃ ἐκεῖ τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ· ἐὰν δὲ θέλῃ νὰ τῷ ἀποδοθῇ τὸ πρᾶγμα ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀρπαγῆς, τὰ βάρη τῆς μετακομίσεως αὐτοῦ ἀναφέρονται εἰς τὸν ἀρπαγα.

Ἄρθρ. 891ον. Ὁ ἀρπαξ καταναλίσκων τὸ ἀρπαγὲν πρᾶγμα ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν. Ἐπίσης ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἐφθάρῃ ἢ ἀπωλέσθῃ ἐξ αἰτίας ἢ ἄνευ αἰτίας αὐτοῦ.

Ἡ ἀποζημίωσις γίνεται εἰς χρήματα μὲν, ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἦτο ἐκ τῶν μὴ ἀντικαταστατῶν, εἰς πρᾶγμα δὲ ὅμοιον τῷ ἀπολεσθέντι, ἐὰν ἦτο ἐκ τῶν ἀντικαταστατῶν. Ὅταν ἡ ἀποζημίωσις γίνηται εἰς χρήματα, ὁ ἀρπαξ πληρώνει τὴν ἀξίαν ἣν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἐν ᾧ τόπῳ καὶ χρόνῳ ἤρπαγι.

Ἄρθρ. 892ον. Ὁ ἀρπαξ ἀποδοὺς ἀπαξ τὸ ἀρπαγὲν πρᾶγμα εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ, ἐν ᾧ τόπῳ καὶ χρόνῳ ἤρπασεν αὐτό, εἰς οὐδεμίαν πλῆον ὑπόκειται ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 893ον. Ὁ ἀρπαξ θεῖς τὸ ἀρπαγὲν πρᾶγμα ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος νὰ δύναται νὰ παραλάβῃ αὐτό, θεωρεῖται ὡς ἀποδοὺς τὸ πρᾶγμα καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔλαβε χώραν πραγματικὴν παραλαβήν.

Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἀρπαγέντος καὶ φθαρέντος πράγματος· ὁ ἀρπαξ ἐν τῇ πε-

ριπτώσει ταύτη δια ν' απαλλαχθῆ πάσης υποχρεώσεως, πρέπει ὁ κύριος τοῦ πράγματος νὰ παραλάβῃ πραγματικῶς τὴν ἐνώπιόν του θεθεῖσαν ἀξίαν.

Ἄρθρ. 894ον. Ἐὰν ὁ ἄρπαξ ζιτητὴ νὰ ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα ἐν τόπῳ ἐπικινδύνῳ, ὁ κύριος αὐτοῦ δικαιούται νὰ ἀποποιηθῆ τὴν παραλάβῃν, ὁ δὲ ἄρπαξ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης.

Ἄρθρ. 895ον. Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ πράγματος ὕπερ ἐφθάρῃ ἀποποιηθῆ νὰ λάβῃ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, ἢν προσφέρει αὐτῷ ὁ ἄρπαξ, οὗτος προστρέχει εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν καὶ τὸν ὑποχρεοῖ δι' αὐτῆς εἰς τὴν παραδοχὴν.

Ἄρθρ. 896ον. Ὁ ἄρπαξ πράγματος ἀνήκοντος εἰς ἀνήλικα ἀποδίδων αὐτὸ ἀπαλλάττεται τῆς εὐθύνης, ἐὰν ὁ ἀνήλικὸς ἔχῃ ἀνεπτυγμένην τὴν κρίσιν καὶ ἦναι ἱκανὸς νὰ φυλάξῃ τὸ πρᾶγμα· ἄλλως ἢ ἀπόδοσις εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρ. 897ον. Ἐὰν τὸ ἄρπαγὲν ἦναι ὀπωρικὸν καὶ μεῖναν παρὰ τῶ ἄρπαγι ἀλλάξῃ κατὰστασιν, οἷον ἀνζηρανθῆ, ὁ κύριος αὐτοῦ δικαιούται νὰ λάβῃ αὐτὸ αὐτούσιον, ἢ, ἐν θέλῃ, νὰ λάβῃ ἀποζημιώσιν.

Ἄρθρ. 898ον. Ἐὰν ὁ ἄρπαξ προσθεῖς τι ἐπὶ τοῦ ἄρπαγέντος ἀλλοίωσῃ κατὰ τι αὐτὸ, ὁ κύριος τοῦ πράγματος δικαιούται νὰ λάβῃ ἀποζημιώσιν, ἢ, ἐν θέλῃ, νὰ λάβῃ αὐτούσιον τὸ πρᾶγμα πληρόνων τὴν ἀξίαν τῆς γενομένης ἐπ' αὐτοῦ προσθήκης.

Π. χ. Ἐὰν ὁ ἄρπαξ βιάσῃ τὸ ἄρπαγὲν πανίον, ὁ κύριος αὐτοῦ ἢ λαμβάνει ἀποζημιώσιν ἢ, ἐν θέλῃ, λαμβάνει τὸ πανίον του, ἀφοῦ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν τῆς βαφῆς.

Ἄρθρ. 899ον. Ὁ ἄρπαξ μεταποιῶν τὸ ἄρπαγὲν εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀλλάξῃ ὄνομα, ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσιν, τὸ δὲ πρᾶγμα μένει εἰς αὐτόν.

Π. χ. Ἐὰν τὸ ἄρπαγὲν ἦναι σῖτος, ὁ ἄρπαξ ἀλέθων αὐτὸν ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσιν, τὸ δὲ ἄλευρον μένει εἰς αὐτόν.

Ἐπίσης, ἐάν τις ἀρπάσας τὸν σῖτον ἄλλου σπεῖρῃ αὐτὸν ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ, ἀποζημιοῖ τὸν κύριον τοῦ σίτου, τὸ δὲ παρακαθησόμενον γέννημα ἀνήκει εἰς αὐτόν.

"Αρθρ. 900ον. Ἐάν μετὰ τὴν ἀρπαγὴν ὑποτιμηθῇ τὸ ἀρπαγὲν πρᾶγμα, ὁ κύριος αὐτοῦ δὲν δικαιούται ν' ἀποποιηθῇ τὴν παραλαβὴν αὐτοῦ ἀπαιτῶν τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀρπαγῆς ἀξίαν αὐτοῦ.

Ἐάν ὅμως ἐλάττωθῇ ἡ ἀξία τοῦ πράγματος ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἀρπαγος, οὗτος ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσεις.

Π. χ. Ὁ ἀρπάσας τὸ ζῶον τινός, ἐπιστρέφων αὐτὸ ἀσθενές (بوسى ζαπούν) ὀφείλει νὰ πληρώσῃ καὶ τὴν διαφορὰν, ἣν ὑπέστη ἡ ἀξία τοῦ ζώου ἐνεκα τῆς ἀσθενείας· ἐπίσης, ἐάν ὁ ἀρπαξ ἐνδυμάτων σχίσῃ αὐτὰ, ἀποδίδων τὰ ἐνδύματα ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ συγχρόνως τὸν κύριον αὐτῶν διὰ τὴν ἐλάττωσιν, ἣν ὑπέστη ἡ ἀξία αὐτῶν ἐκ τοῦ σχίσματος, ἐάν ἡ βλάβη ᾖ εὐτελής (خسیر γασیر), τουτέστιν ᾖ ναι κατωτέρα τοῦ ἐνός τετάρτου τῆς ἀξίας τῶν ἐνδυμάτων. Ἐάν ὅμως ἡ βλάβη ᾖ ὑπέρογκος (شوخا) φαχῆς, ἐάν δηλαδὴ ᾖ ἴση ἢ ὑπερβαίνῃ τὸ τέταρτον τῆς ἀξίας τῶν ἀρπαγέντων, ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν ἐπιλογὴν· ἐάν θέλῃ δηλαδὴ, λαμβάνει ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἐκ τοῦ σχίσματος βλάβην, ἢ παραιτεῖ τὰ πράγματα εἰς τὸν ἀρπαγα καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ὀλόκληρον τὴν ἀξίαν των.

"Αρθρ. 901ον. Καταστρέφων τις τὴν ἐπὶ τινος πράγματος κυριότητα τρίτου τινός, θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς ἀρπαξ ὅταν ἡ πράξις τοῦ ἰσοδυναμῇ πρὸς σφετερισμὸν, οἷον ὁ θεματοφύλαξ ἀρνούμενος τὴν παρακαταθήκην (بديا) κρίνεται ὡς ἀρπαξ. Ἐάν ὅθεν μετὰ τὴν ἀρνήσιν ἀπολεσθῇ αὕτη ἀπαρχδιάστως καὶ ἄνευ ἐνεργείας αὐτοῦ (بديا پيليا تاددين), ἐνέχεται.

"Αρθρ. 902ον. Καταστρεφόμενου ἐνός κτήματος δι' ἐτέρου τυχαίως, οἷον ὅταν πίπτῃ ὁ λόφος μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ κήπου ἐπὶ ἐτέρου κήπου εἰς τοὺς πρόποδας κειμένου, τὸ τὴν τιμὴν ἔλασσον κτήμα ὑπέκει τῶ μείζονι (τὴν τιμὴν).

Τουτέστιν ὁ κύριος τοῦ τῆς μεγαλητέρας ἀξίας κτήματος λαμβάνει εἰς τὴν κατοχὴν του τὸ ἐκ τῆς καταπτώσεως σχηματισθὲν χωρίον (خيار=μέρος) καὶ ἀποζημιῶ τὸν κύριον τοῦ μικροτέρου κτήματος.

Π. χ. Ἐάν πρὸ τῆς καταπτώσεως ὁ ἐπὶ τοῦ λόφου ἀγρὸς ἐτιμᾶτο 500 γροσίων, ὁ δὲ εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ κείμενος ἄγρὸς

1000 γρόσια, ὁ κύριος τοῦ δευτέρου ἀγροῦ καταλαμβάνει τὸ χωρίον ἐκεῖνο πληρόνων εἰς τὸν κύριον τοῦ πρώτου τὰ 500 γρόσια. Ἐπίσης, ἐὰν πέσῃ ἐκ τῆς χειρός τινος μαργαρίτης ἀξίας πεντήκοντα γροσίων καὶ καταπῆρ αὐτὸν ἡ ὄρνις ἑτέρου, ἥτις ἀξίζει πέντε γρόσια, ὁ κύριος τοῦ μαργαρίτου δίδει πέντε γρόσια καὶ λαμβάνει τὴν ὄρνιθα. ("Ἴδε ἄρθρ. 27, 28 καὶ 29.)

"Ἄρθρ. 903ον. Τὰ προσαυξήματα τοῦ ἥρπαγμένου πράγματος ἀνήκουσιν εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ.

"Ὅθεν ὁ ἄρπαξ καὶ σφετεριστῆς καταναλίσκων αὐτὰ ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Π. χ. Τὸ γάλα ὅπερ ἀμέλγεται ἐκ τοῦ ζώου, ἐν χερσὶ τοῦ ἄρπαγος εὐρισκομένου καὶ τὸ νεογνὸν αὐτοῦ ἀνήκουσιν εἰς τὸν κύριον τοῦ ζώου. Ἐπίσης οἱ καρποὶ οὓς παράγει κῆπος καθ' ὃν χρόνον εὐρίσκεται οὗτος ἐν χερσὶ τοῦ ἄρπαγος, εἰς τὸν κύριον τοῦ κήπου ἀνήκουσιν.

Ἐπίσης, ἐὰν σφετερισθῆτις τὴν κυψέλην ἑτέρου μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ μελισσῶν, ὁ κύριος τῆς κυψέλης λαμβάνων ὀπίσω αὐτήν, λαμβάνει συγχρόνως καὶ τὸ μέλι ὅπερ παρήχθη, καθ' ὃν χρόνον ἡ κυψέλη αὐτῆ εὐρίσκετο εἰς χεῖρας τοῦ σφετεριστοῦ.

"Ἄρθρ. 904ον. Τὸ μέλι τῶν μελισσῶν, αἵτινες ἐγκατεστάθησαν ἐντὸς τοῦ κήπου τινὸς ἀνήκει εἰς τὸν κύριον τοῦ κήπου. Ἐὰν δὲ ἕτερός τις λάβῃ τὸ μέλι ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΠΕΡΙ ΣΦΕΤΕΡΙΣΜΟΥ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (L^ע אַקאר).

"Ἄρθρ. 905ον. Ἐὰν τὸ σφετερισθὲν πρᾶγμα ᾖ ἀκίνητον, ὁ σφετεριστῆς ὀφείλει νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ χωρὶς νὰ ἐπενέγκῃ εἰς αὐτὸ μεταβολὴν τινα ἢ ἐλάττωσιν.

Ὁ δὲ σφετεριστῆς ἐνέχεται διὰ πᾶσαν ἐλάττωσιν τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος προελθούσαν ἐξ αἰτίας αὐτοῦ.

"Αρθρ. 868ον. Ἐὰν ὁ δωρητὴς ἔλαβεν ἀντίδωρόν τι δι' ἣν ἔκαμε δωρεάν, δὲν δύναται πλέον ν' ἀνακαλέσῃ αὐτήν.

Ἐὰν ὅθεν εἴτε ὁ δωρεοδόχος, εἴτε τρίτος τις προσενέγκῃ τῷ δωρητῇ ἀπέναντι τῆς δωρεᾶς τοῦ ἑτερόν τι πρᾶγμα καὶ ὁ δωρητὴς δεχθεὶς λάβῃ αὐτὸ, ἡ δωρεὰ καθίσταται ἀμετάκλητος.

"Αρθρ. 869ον. Ἡ διὰ προσθήκης, ἐκ μέρους τοῦ δωρεοδόχου γενομένης, παραχθεῖσα συναφῆς αὔξεις τοῦ πράγματος οἶον, ἐὰν ἦτο γῆ καὶ ὁ δωρεοδόχος ἐνεφύτευσεν ἢ ἐνωκοδόμησεν ἐπ' αὐτῆς, ἢ ἄσθενές ζῶον καὶ διαθρέψας ἐπάχυνεν αὐτὸ, καὶ ἡ μεταποιήσις αὐτοῦ εἰς ἕτερον εἶδος, οἶον ἂν ἦτο σῖτος καὶ ἀλέσας αὐτὸν μετέβαλεν εἰς ἄλευρον, κωλύουσι τὴν ἀνάκλησιν τῆς δωρεᾶς.

Ἡ μὴ συναφῆς ὅμως αὔξεις δὲν θεωρεῖται ὡς κώλυμα ἀνακλήσεως.

Ἡ μετὰ τὴν παραλαβὴν ὅθεν λαβοῦσα χώραν ἐγκυμοσύνη τῆς δωρηθείσης φορβάδος κωλύει τὴν ἀνάκλησιν τῆς δωρεᾶς· μετὰ τὸν τοκετὸν ὅμως τὸ κώλυμα ἐκλείπει, ἀλλ' ὁ πῶλος ἀνήκει τῷ δωρεοδόχῳ.

"Αρθρ. 870ον. Ἐξελθόντος τοῦ πράγματος τῶν χειρῶν τοῦ δωρεοδόχου διὰ πωλήσεως ἢ τετελεσμένης δωρεᾶς, ὁ δωρητὴς ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακλήσεως.

"Αρθρ. 871ον. Καταναλωθέντος τοῦ πράγματος παρὰ τοῦ δωρεοδόχου, ἡ ἀνάκλησις τῆς δωρεᾶς καθίσταται ἀδύνατος.

"Αρθρ. 872ον. Ὁ θάνατος τοῦ δωρητοῦ ἢ τοῦ δωρεοδόχου κωλύει τὴν ἀνάκλησιν τῆς δωρεᾶς.

Ὅπως ὅθεν ἀποθνήσκοντος τοῦ δωρεοδόχου, ὁ δωρητὴς δὲν δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεάν, οὕτω καὶ ἀποθνήσκοντος τοῦ δωρητοῦ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ζητήσωσι τὴν ἐκύρωσιν αὐτῆς.

"Αρθρ. 873ον. Ὁ δανειστής δωρήσας ἀπαξ τῷ ὀφειλέτῃ τὸ χρέος δὲν δύναται πλέον ν' ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεάν (ὄρα ἀρθ. 51 καὶ 848.).

"Αρθρ. 874ον. Μετὰ τὴν παράδοσιν κατ' οὐδένα τρόπον ἀνακαλεῖται ἡ ἐλεημοσύνη.

"Αρθρ. 875ον. Ἐὰν τις δώσῃ ἐτέρῳ τὴν ἀδειαν νὰ φάγῃ τι ἐκ τῶν πραγμάτων του, ὁ λαβὼν τὴν ἀδειαν δὲν δύναται νὰ πωλήσῃ

Ἄρθρ. 908ον. Ἐάν τις σφετερισθεὶς ἀλλότριον ἀγρὸν ὀργώσῃ αὐτόν, ἐπιστρέφων ἀκολούθως τὸν ἀγρὸν εἰς τὸν κύριόν του, δὲν διακαιοῦται νὰ ζητήσῃ ἀμοιβὴν διὰ τὴν ὄργωσιν.

Ἄρθρ. 909ον. Ἐάν τις ἐπασχολῇ ἀλλοτρίαν γῆν θέτων ἐπ' αὐτῆς ἀκαθαρσίας ἢ ἄλλα πράγματα, ὑποχρεοῦται νὰ ἔρῃ τὰ πράγματα ταῦτα καὶ ν' ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν γῆν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΥΠΟΣΦΕΤΕΡΙΣΤΟΥ.

Ἄρθρ. 910ον. Ὁ ὑποσφετεριστὴς (**القاصب**) ἡ γάσηπ-ούλ-γασήπ) ἤτοι ὁ παρὰ σφετεριστοῦ σφετεριζόμενος; θεωρεῖται ὡς πρῶτότυπος σφετεριστής.

Ἐάν ὅθεν σφετερισθεὶς τις πράγματι παρ' ἀνθρώπου ὅστις κατεῖχεν αὐτὸ ἐκ σφετερισμοῦ, καὶ καταναλώσῃ, ἢ φθείρῃ ἢ ἀπολέσῃ αὐτὸ, ὁ κύριος τοῦ πράγματος λαμβάνει τὴν ἀποζημίωσίν του παρ' ὁποτέρου θέλῃ, ἐκ τῶν δύο σφετεριστῶν· πρὸς δὲ, δύναται μέρος τῆς ἀποζημίωσης νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν πρῶτον σφετεριστὴν καὶ μέρος ἀπὸ τὸν δεῦτερον.

Ἐάν λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν πρῶτον, οὗτος ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ δευτέρου.

Ἐάν ὅμως λάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τὸν δεῦτερον, οὗτος δὲν ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ πρώτου.

Ἄρθρ. 911ον. Ὅταν ὁ ὑποσφετεριστὴς (δεῦτερος σφετεριστής) ἀποδώσῃ τὸ σφετερισθὲν πρᾶγμα εἰς τὸν πρῶτον μὲν σφετεριστὴν, ἀπαλλάσσεται μόνος αὐτός, εἰς δὲ τὸν κύριον αὐτοῦ, ἀμφότεροι (ὅτε σφετεριστὴς καὶ ὁ ὑποσφετεριστὴς) ἀπαλλάσσονται τῆς εὐθύνης.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΠΕΡΙ ΦΘΟΡΑΣ.

(ΔΙΑΙΡΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥΡΓΟΥ ΦΘΟΡΑΣ.

"Αρθρ. 912ον. Ὁ εἶτε ἐκ προθέσεως, εἶτε ἄνευ προθέσεως φθειρῶν ἀλλότριον πρᾶγμα, παρ' ἑαυτῶ ἢ παρ' ἀνθρώπῳ τῆς ἐμπιστοσύνης του (ἢ ἐμὴν) εὐρισκόμενον, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

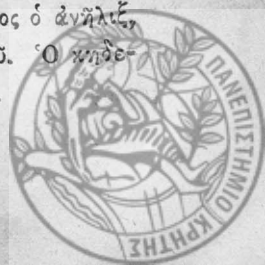
Ἐὰν ὅμως φθείρῃ τις ἀλλότριον πρᾶγμα, ἐν ᾧ τοῦτο εὐρίσκεται εἰς χεῖρας σφετεριστοῦ, ὁ κύριος τοῦ πράγματος ἔχει τὴν ἐπιλογὴν, δικαιούμενος νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ἢ παρ' αὐτοῦ τοῦ σφετεριστοῦ, καὶ τότε οὗτος ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ φθορέως, ἢ παρὰ τοῦ φθορέως καὶ τότε οὗτος δὲν ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τοῦ σφετεριστοῦ.

"Αρθρ. 913ον. Ἐὰν τις ὀλισθήσας καὶ πεσὼν φθείρῃ ἀλλότριον πρᾶγμα ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

"Αρθρ. 914ον. Ἐὰν τις φθείρῃ ἀλλότριον πρᾶγμα νομιζῶν αὐτὸ ἰδικόν του ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

"Αρθρ. 915ον. Ἐὰν τις σύρας τὸ ἐνδυμὰ τινος σχίσῃ αὐτὸ ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν δι' ὅλην τὴν ἀξίαν τοῦ ἐνδύματος· ἐὰν ὅμως λάβῃ μόνον εἰς χεῖρας τὸ φόρεμα, καὶ ὁ κύριος τοῦ φορέματος σύρῃ καὶ σχίσῃ αὐτὸ ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν μόνον διὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας. Ἐπίσης, ἐὰν τις καθήσῃ ἐπὶ τοῦ κρασπέδου τινός καὶ οὗτος ἀγνοῶν τὸ πρᾶγμα ἐγερωθῇ καὶ σχισθῇ τὸ φόρεμα, ὁ καθήσας ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας.

"Αρθρ. 916ον. Ἀνηλιξ φθειρῶν ἀλλότριον πρᾶγμα ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ ἐξ ἰδίων τὸν κύριον αὐτοῦ. Ἐὰν ἦναι δὲ ἄπορος ὁ ἀνηλιξ, ὁ κύριος τοῦ πράγματος περιμένει μέχρις εὐπορίας αὐτοῦ. Ὁ κηδεμὼν εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται ἀποζημίωσιν ἕνεκα τούτου.

Ἄρθρ. 917ον. Ἐλαττῶν τις τὴν ἀξίαν ἀλλοτρίου πράγματος ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐλάττωσιν ταύτην.

Ἄρθρ. 918ον. Ἐάν τις κατεδαφίση ἀδίκως ἀλλότριον κτῆμα, οἷον οἰκίαν ἢ ἐργαστήριον, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ἔχει τὴν ἐπιλογὴν.

Δηλαδή, ἐάν θέλῃ παραχωρῶν αὐτῷ τὴν ἐκ τῆς κατεδαφίσεως ὕλην τὸν ὑποχρεώνει νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὴν ἐπὶ τῷ ἴστασθαι ἀξίαν τῆς οἰκίας (مبانيه قيمته) μπινίγεν κηιμέτ, δηλ. τὴν ἀξίαν τῆς οἰκίας, ὅταν αὕτη ἴστατο σῶα καὶ ἀβλαβής· ὄρα ἄρθ. 883), ἢ κρατεῖ τὴν ὕλην καὶ ἐκπίπτων τὴν ἀξίαν αὐτῆς ἐκ τῆς ἐπὶ τῷ ἴστασθαι ἀξίας τῆς οἰκίας ἀπαιτεῖ τὸ ὑπόλοιπον.

Ἐάν ὁ σφετεριστὴς ἀνακτίσῃ τὴν οἰκίαν, οἷα ἦτο πρὶν, ἀπαλλάττεται τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἄρθ. 919ον. Ἐάν ἐκραγείσῃ πυρκαϊᾶς ἐν συνοικίᾳ τινὶ κατεδαφίση τις ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ κυρίου αὐτῆς καὶ ἢ πυρκαϊᾶ σταθῆ ἐκεῖ, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ἂν ἐνήργησε τὴν κατεδάφισιν τῇ διαταγῇ τοῦ ἄρχοντος.

Ἐάν δὲ κατηδάφισεν αὐτὴν αὐτογυμῶνως ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθ. 920ον. Ἐάν τις κόψῃ ἀδίκως τὰ ἐν ἀλλοτρίῳ κήπῳ δένδρα, ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν ἐπιλογὴν.

Δύναται δηλαδή ἢ ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τῷ ἴστασθαι ἀξίαν τῶν δένδρων, (كاشميه كاهن كاهن) κἀνημεν κηιμέτ) παραχωρῶν αὐτῷ τὰ κοπέντα ξύλα, ἢ νὰ κρατήσῃ τὰ ξύλα ταῦτα καὶ ἀφαιρῶν τὴν ἀξίαν αὐτῶν κεκομμένων ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῷ ἴστασθαι ἀξίαν τῶν δένδρων, ν' ἀπαιτήσῃ τὸ ὑπόλοιπον.

Π. γ. Ἐάν ὁ κήπος μετὰ τῶν δένδρων, εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν εὐρισκομένων ἀξίῳ 10,000 γροσίων, ἄνευ δὲ τῶν δένδρων 5,000 μόνον, καὶ ἢ ἀξία τῶν κοπέντων δένδρων ἦναι 2,000 γροσίων, ὁ κύριος τοῦ κήπου ἔχει τὴν ἐπιλογὴν μεταξὺ τῶν ἐξῆς δύο, ἢ παραίτεῖ τὰ κοπέντα δένδρα εἰς τὸν κόψαντα καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ 5,000 γροσίων, ἢ λαμβάνει τὰ κοπέντα δένδρα καὶ μετ' αὐτῶν 3,000 γροσίων.

Ἄρθ. 921ον. Ὁ ἀδικηθεὶς δὲν δικαιούται νὰ ἀνταδικήσῃ (τοῦτ' ἔστιν ἡ ἀνταδικία δὲν ἐπιτρέπεται).

Π. χ. Ἐάν τις φθείρῃ τὸ πρᾶγμα ἐτέρου καὶ οὗτος ἀντεκδικούμενος φθείρῃ ἐπίσης τὸ πρᾶγμα ἐκείνου, ἀμφοτέροι ὑπόκεινται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐπίσης, ἐάν τις ἀνήκων εἰς μίαν φυλὴν (القبيلى καπιλέ) φθείρῃ τὸ πρᾶγμα ἐτέρου ἀνήκοντος εἰς ἄλλην φυλὴν, καὶ οὗτος ἀντεκδικούμενος φθείρῃ τὸ πρᾶγμα τρίτου τινός, ἀνήκοντος εἰς τὴν πρώτην φυλὴν, ἐκάτερος τῶν φθορέων ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν τῆς ἑνὸς διέπραξε φθορᾶς.

Ἐσαύτως ἀπατηθεὶς τις καὶ λαβῶν κίβδηλον νόμισμα δὲν δικαιούται νὰ τὸ δώσῃ εἰς ἄλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΟΥ ΦΘΟΡΑΣ.

Ἄρθ. 922ον. Ἐάν τις γείνη αἷτιος τῆς φθορᾶς ἢ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς ἀλλοτρίου πράγματος, ἐάν δηλαδὴ πράξῃς τις αὐτοῦ λάβῃ ὡς ἄμισσον καὶ ἀναπόδραστον συνέπειαν τὴν φθορὰν ἢ τὴν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς ἀλλοτρίου πράγματος, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Π. χ. Ἐάν τις περιπτυχθεὶς τὸ ἱμάτιον ἐτέρου παλαιῆ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ πέσῃ ἐκ τοῦ δευτέρου τούτου πράγματι καὶ φθαρῇ ἢ βλαβῇ, ὁ περιπτυχθεὶς ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐπίσης, ἐάν τις κόψῃ ἀδίκως τὸ ὕδωρ ἀλλοτρίου ἀγροῦ ἢ κήπου, καὶ ἐκ τῆς ἀνυδρίας ξηρανθῇ ἢ ἐν αὐτῷ φυτεία ἢ σπορά, ἢ ἂν τὸ ὕδωρ πλημμυρῆσιν κατακαλύψῃ τὸν ἀγρὸν τρίτου τινός καὶ φθείρῃ τὴν σπορὰν αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐσαύτως, ἐάν τις ἀνοίξῃ τὴν θύραν ἀλλοτρίου ἵπποστασίου καὶ φύγῃ τὸ ἐν αὐτῷ ζῶον, ἢ ἀνοίξῃ ἀλλότριον κλωβίον καὶ φύγῃ τὸ ἐν αὐτῷ πτηνόν, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

"Αρθρ. 923ον. Ἐὰν τὸ ζῶν τινος τρομάξῃ ἀπὸ αἰτίας ἄλλου τινὸς δραπετεύσῃ καὶ χαθῇ, ὁ αἴτιος τοῦ τρόμου δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν. Ἐὰν ὁμοῦ ἐκ προθέσεως ἐφόβισε τὸ ζῶν, τότε ἐνέχεται.

Ἐπίσης, ἐὰν ἐνῶ κυνηγὸς τις πυροβολῇ, τὸ ζῶν ἄλλου φοβηθὲν τραπῇ εἰς φυγὴν καὶ ἐνῶ φεύγει πέσῃ καὶ ψοφήσῃ, ἢ βλαβῇ κατὰ τοὺς πόδας, ὁ κυνηγὸς δὲν ἐνέχεται.

Ἐὰν ὁμοῦ ἐπυροβολήσῃ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐκφοβίσῃ τὸ ζῶν, τότε ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν (ἄρα ἀρθ. 93).

"Αρθρ. 924ον. Ὅπως ὁ αἴτιος καταστῆ, ὡς εἴρηται, ἔνοχος, πρέπει ἐν τῇ πράξει αὐτοῦ νὰ ὑπάρχῃ ὑπέρβασις δικαιώματος (δικαιωτέα δὲ) δηλαδὴ διὰ νὰ καταστῆ τις ὑπόλογος διὰ ζημίαν, ἧς ὑπῆρξεν ὁ αἴτιος, πρέπει νὰ ἐξετέλεσε τὴν πράξιν, ἧς ἄμεσος συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ ζημία, καθ' ὑπέρβασιν δικαιώματος (1).

Π. χ. Ἐὰν τις ὀρύξῃ ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ φρέαρ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἀρχόντος καὶ πεσόν τὸ ζῶν ἑτέρου ἐν αὐτῷ ἀπολεσθῇ, ἐνέχεται.

Ἐὰν ὁμοῦ ὠρυξέ τὸ φρέαρ ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ οὐδεμίαν φέρε ἐνοχλὴν διὰ τὴν ἐν αὐτῷ πτώσιν τοῦ ζώου.

"Αρθρ. 925ον. Ἐὰν τις ἐκτελέσῃ πράξιν προξενούσαν τὴν φθορὰν πράγματός τινος, καὶ ἐν τῷ μεταξύ παρεμπέσῃ ἑτέρα προαιρετικὴ πράξις, ἐὰν δηλαδὴ ἕτερός τις οἰκεία προαιρέσει χρησιμεύσῃ ὡς ἄμεσος αὐτουργὸς τῆς φθορᾶς τοῦ πράγματος, ἔνοχος καθίσταται ὁ τὴν προαιρετικὴν πράξιν ἐκτελέσας, ἦτοι ὁ ἄμεσος αὐτουργὸς τῆς φθορᾶς (ἄρα ἀρθρ. 90).

---

(1) Ἦτοι ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν εὐθύνη τοῦ ὑπαίτιου ἤρτηται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τὴν ζημίαν ἐκείνην προξενήσασα πράξις του ἀδικῶς ἐπεχειρήθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥΜΕΝΩΝ.

Ἄρθρ. 926ον. Ἐκαστος δικαιοῦται νὰ διέρχεται διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως τῆς τῶν ἄλλων ἀσφαλείας.

Ἐπὶ τὸν ὄρον δηλαδὴ νὰ μὴ βλάβη τινὰ διὰ πράξεως, τὴν ὁποίαν δύναται ν' ἀποφύγη.

Ἐὰν ὅθεν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ πέση τὸ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀχθοφόρου τινὸς φορτίον καὶ φθειρῇ ἀλλότριόν τι πρᾶγμα, ὁ ἀχθοφόρος ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐπίσης, ἐὰν οἱ σπινθῆρες, οἵτινες ἐξέρχονται ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου σιδηρουργοῦ καθ' ἣν στιγμὴν σφυρηλατῆ τὸν σίδηρον, καύσωσι τὸ ἐνδυσμάτινος διερχομένου διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ὁ σιδηρουργὸς ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 927ον. Ἄνευ ἀδείας τοῦ ἄρχοντος οὐδεὶς δύναται νὰ καθήσῃ ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ, ἵνα πωλῇ ἢ ἀγοράζῃ. Ἐπίσης οὕτε νὰ θέσῃ ἢ νὰ καινοτομήσῃ τι ἐν αὐτῇ δύναται.

Ἐὰν δὲ πράξῃ τοῦτο, ἐνέχεται διὰ πᾶσαν βλάβην καὶ ζημίαν προσελθοῦσαν ἐκ τῆς πράξεως ταύτης.

Ἐὰν ὅθεν συσσωρεύσῃ τις ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ ξυλικὴν ἢ λίθους καὶ τὸ ζῶον ἐτέρου τινὸς προσκόψαν πέση καὶ πάθῃ, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐπίσης, ἐὰν τις χύσῃ ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ ὀλισθηρὸν τι πρᾶγμα, οἷον ἔλαιον καὶ τὸ ζῶον ἐτέρου τινὸς ὀλισθησάν πέση καὶ πάθῃ, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 928ον. Ἐὰν πεσῶν τοῖχος τις προξενήσῃ ζημίαν, ὁ κύριος αὐτοῦ δὲν ἐνέχεται.

Ἐὰν ὅμως ἐκ τῶν προτέρων ὁ τοῖχος ἦτο ἐτοιμὸς καὶ ἕτερός τις προφωνήσῃ καὶ προειδοποιήσῃ αὐτὸν λέγων: κατεδάφισαν τὸν τοῖχον, ἐνέχεται, ἂν ἀφήσῃ νὰ παρέλθῃ ἐν τῷ μεταξύ τόσος χρόνος, ὅσος ἄρκει διὰ τὴν κατεδάφισιν τοῦ τοῖχου.

Μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι ὁ προειδοποιήσας πρέπει νὰ ἔχη τὸ

δικαίωμα αὐτὸ τῆς προφωνήσεως καὶ προειδοποιήσεως· (δρα ἄρθρον 889).

Οἶον, ἐὰν ὁ τοῦχος ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γειτονικῆς οἰκίας, ὁ προειδοποιήσας πρέπει νὰ ᾔηται εἰς τῶν ἐνοίκων τῆς οἰκίας ταύτης ἢ προφωνήσας καὶ προειδοποιήσας ἄλλου ἀνθρώπου οὐδὲν ἰσχύει.

Ἐὰν δὲ κατέπεσεν ἐπὶ ἰδιαιτέρας ὁδοῦ, ὁ προειδοποιήσας πρέπει νὰ ᾔηται εἰς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσι δικαίωμα διαβάσεως δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ.

Ἐὰν κατέπεσεν ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ, ἕκαστος ἐν γένει ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προφωνήσεως καὶ προειδοποιήσεως; (حقوق خاكهه كاددوم).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

ΠΕΡΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἄρθρ. 929ον. Ὁ κύριος ζώου τινὸς δὲν εἶναι ὑπόλογος διὰ τὴν ζημίαν, ἣν τοῦτο ἤθελε προξενήσει ἐνεργοῦν ἀφ' ἑαυτοῦ· (δρα ἄρθρον 94).

Ἐὰν ὁμως, ἐν ᾧ τὸ ζῶον φθείρει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ κύριος αὐτοῦ βλέπων αὐτὸ δὲν τὸ ἐμποδίζη, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐπίσης, ἐὰν τις ἔχη κερατοπλήκτορα ταῦρον ἢ κῦνα δηκτικὸν καὶ τις τῶν γειτόνων ἢ τῶν συγχωριτῶν αὐτοῦ τῷ προφωνήσῃ καὶ προειδοποιήσῃ συμβουλευῶν αὐτὸν νὰ περιορίσῃ τὸν ταῦρον ἢ τὸν κῦνα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ὁ κύων ἢ ὁ ταῦρος ἀφθέντα νὰ περιφέρωνται ἐλεύθερα φονεύσωσιν ἄλλο ζῶον, ἢ φθείρωσι πρᾶγμα τι.

Ἄρθρ. 930ον. Ἐὰν τὸ ζῶον τινὸς εὕρισκομένου ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ κτήματι προξενήσῃ βλάβην τινὰ εἰς ἕτερον κτυπῶν διὰ τοῦ προσθίου ποδός, ἢ διὰ τῆς κεφαλῆς, ἢ διὰ τῆς οὐρᾶς, ἢ λακτίζον διὰ τοῦ ὀπισθίου ποδός, ὁ κύριος αὐτοῦ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, εἴτε ἐπὶ τοῦ ζώου εὕρισκετο, εἴτε μή.

Ἄρθρ. 931ον. Ὅταν εἰσαγάγη τις τὸ ἴδιον αὐτοῦ ζῶον εἰς ἀλλότριον κτήμα, τῆ ἀδείας τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, τὸ ζῶον θεωρεῖται ὡς ὑπάρχον ἐν κτήματι τοῦ κυρίου αὐτοῦ, διὸ οὗτος, συμφῶνως πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν βλάβην προξενηθεῖσαν κατὰ τὸν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερόμενον τρόπον.

Ἐὰν δὲ εἰσήγαγεν αὐτὸ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, εἴτε ἐπ' αὐτοῦ κάθηται, εἴτε ὀδηγεῖ κρατῶν ἀπὸ τοῦ ἄκτορος ἢ ἐλαύνει ὀπισθεν αὐτὸ, ἢ ἀπλῶς εὐρίσκεται πλησίον αὐτοῦ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ἤθελε προξενήσει τὸ ζῶον.

Ἐὰν ὅμως τὸ ζῶον ἀπολυθὲν εἰσέλθῃ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς ἀλλότριον κτήμα, ὁ κύριος αὐτοῦ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, δι' ἣν ἤθελε προξενήσει ζημίαν ἐν αὐτῷ.

Ἄρθρ. 932ον. Ἐκαστος δικαιούται καὶ μετὰ τοῦ ζώου αὐτοῦ νὰ διέρχηται διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ. Ἐπομένως δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, εἰ ἐν ᾧ διήρχετο τὴν ὁδὸν μετὰ τοῦ ζώου αὐτοῦ, τοῦτο ἐπροξένησεν ζημίαν τινὰ, τῆς ὁποίας ἡ ἀποφυγὴ εἶναι ἀδύνατος.

Π. χ. Ἐὰν ὁ ἐκ τῶν ποδῶν τοῦ ζώου ἐκτινασσόμενος κονιορτός καὶ πηλὸς κηλιδώσῃσι τὰ ἐνδύματά τινος, ἢ ἐὰν τὸ ζῶον λακτίσῃ διὰ τοῦ ὀπισθίου ποδὸς ἢ κτυπήσῃ διὰ τῆς οὐρᾶς προξενήσῃ ζημίαν τινὰ, ὁ κύριος τοῦ ζώου δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐὰν ὅμως ἡ ζημία προῆλθεν ἐκ τῆς συγκρούσεως τοῦ ζώου, ἢ ἐκ τοῦ κτυπήματος τοῦ ἐμπροσθίου αὐτοῦ ποδὸς ἢ τῆς κεφαλῆς, ὁ κύριος αὐτοῦ ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 933ον. Ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ καὶ ὁ ἐλαύνων ὀπισθεν καὶ ὁ ὀδηγῶν ἀπὸ τοῦ ἄκτορος τὸ ζῶον ἴσοι εἰσὶ πρὸς τὸν ἀναβάτην.

Καὶ ἐκεῖνοι δηλαδὴ ὑπόκεινται εἰς ἀποζημίωσιν ἐν ταῖς περιστάσεσι, καθ' ἃς ὑπόκειται εἰς αὐτὴν ὁ ἀναβάτης (راكب راکب).

Ἄρθρ. 934ον. Οὐδεὶς δικαιούται νὰ ἀφήσῃ νὰ ἴσταται ἢ νὰ δέσῃ ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ τὸ ζῶον αὐτοῦ.

Ἐὰν ὅθεν πράξῃ τις τοῦτο καὶ τὸ ζῶον προξενήσῃ βλάβην τινὰ εἴτε διὰ τοῦ ἐμπροσθίου ἢ ὀπισθίου ποδὸς λακτίζον, ἢ ὅπως ὀδηγεῖται

ἄλλως, ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι ὑπόλογος δι' ἣν τὸ ζῶον αὐτοῦ προὔξενησε ζημίαν.

Ἐξαιροῦνται ὅμως τὰ μέρη τὰ ὅποια εἶναι καθωρισμένα διὰ τὰ ἴστανται ζῶα, οἷα εἶναι ἡ ἀγορὰ ζῶων (ارزالت بازاری) καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ μένουσιν οἱ διὰ μίσθωσιν ἵπποι.

Ἄρθρ. 935ον. Ἐάν τις ἀφήσῃ λυτὸν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ τὸ ζῶον αὐτοῦ ἐνέχεται διὰ πᾶσαν ζημίαν, ἣν ἤθελε προξενήσει.

Ἄρθρ. 936ον. Ἐάν, ἐνᾧ εἶναι τις ἔφιππος, εἴτε ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ κτήματι εἴτε ἀλλαχοῦ εὐρισκόμενος, τὸ ζῶον πατήσῃ καὶ φθειρῇ τι διὰ τοῦ ἐμπροσθίου ἢ ὀπισθίου ποδὸς αὐτοῦ, ὁ τὸ ζῶον ἀναβαίνων θεωρεῖται ὡς αἴτιος τῆς ζημίας καὶ ἐπομένως ἐνέχεται δι' αὐτήν.

Ἄρθρ. 937ον. Ἐάν ὁ ἀναβάτης δὲν δύναται νὰ διοικήσῃ τὸν ἵππον ἀφηνιάσαντα, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, δι' ἣν ἤθελε προξενήσει ζημίαν.

Ἄρθ. 938ον. Ἐάν, ἐν ᾧ ἔχει τις δεδεμένον τὸ ζῶον αὐτοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ κτήματι, ἕτερός τις ἐλθὼν δέσῃ ἐκεῖ καὶ τὸ ἰδικόν του, καὶ τὸ ζῶον τοῦ ἰδιοκτῆτου λακτίσῃ φονεύσῃ τὸ ξένον, δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις. Ἐάν ὅμως τὸ ξένον ζῶον φονεύσῃ τὸ τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

Ἄρθρ. 939ον. Ἐάν δύο τινὲς δέσωσι τὰ ζῶα αὐτῶν εἰς τόπον, ἐνθα ἀμφότεροι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ δένωσιν αὐτὰ καὶ τὸ ἕτερον τούτων φονεύσῃ τὸ ἄλλο, δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

Π. χ. Ἐάν δύο τινὲς ἔχοντες κοινήν τινα οἰκίαν δέσωσι τὰ ζῶα αὐτῶν ἐν αὐτῇ καὶ τὸ ἕτερον αὐτῶν φονεύσῃ τὸ ἄλλο, δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

Ἄρθρ. 940ον. Ἐάν δύο τινὲς δέσωσι τὰ ζῶά των ἐν ᾧ τόπῳ δὲν ἔχουσι πρὸς τοῦτο δικαίωμα, καὶ τὸ πρῶτον δεθὲν ζῶον φονεύσῃ τὸ ὕστερον δεθὲν, δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις. Ἐάν ὅμως τὸ ὕστερον δεθὲν ζῶον φονεύσῃ τὸ πρότερον δεθὲν, ὀφείλεται ἀποζημίωσις.

ΑΧΜΕΤ ΔΖΕΒΔΕΤ

ΟΜΕΡ ΧΟΥΛΟΥΣΗ

ΕΣΣΕΙΔ ΧΑΛΙΑ

Ἐπίτροπος τῶν Ἱερονομικῶν
μαθημάτων.

ΑΧΜΕΤ ΧΑΛΙΑ

Διανομεὺς τῶν Κληρονομιῶν.

ΕΣΣΕΙΔ ΧΑΛΙΑ

Ῥητροφύλαξ.

ΕΣΣΕΙΔ ΙΟΥΝΟΥΣ ΒΒΧΠΙ

Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς τῶν
Ἱεροδικαστῶν.

ΣΕΙΦ ΟΥΔΔΙΝ

Κριτὴς τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΑΒΔΟΥΛΛΑΤΙΦ ΣΟΥΚΡΙ

Μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΑΧΜΕΤ ΧΟΥΛΟΥΣΗ

Μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ Η΄ ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ. Νομικοί ὄροι.	Σελ. 3
ΤΙΤΛ. ΠΡΩΤ. Περὶ Σφετερισμοῦ.	
Κεφάλαιον Α΄. Ἐνέργεια τοῦ Σφετερισμοῦ.	5
Κεφάλαιον Β΄. Περὶ Σφετερισμοῦ ἀκινήτων.	8
Κεφάλαιον Γ΄. Περὶ Ἵποσφετεριστοῦ.	10
ΤΙΤΛ. ΔΕΥΤ. Περὶ φθορᾶς.	
Κεφάλαιον Α΄. Περὶ αὐτουργοῦ φθορᾶς.	11
Κεφάλαιον Β΄. Περὶ αἰτίου φθορᾶς.	13
Κεφάλαιον Γ΄. Περὶ τῶν ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ καινοτομουμένων.	15
Κεφάλαιον Δ΄. Περὶ ἐγκλημάτων τῶν ζώων.	16
